

Retningslinjer for pionering

Som spejdere har vi tradition for at bygge med rafter. Vi bygger både konstruktioner for at gøre lejrlivet lettere (fx spiseborde) og som spændende og udfordrende projekter (fx tårne, karruseller, indgangsportaler). Pionering er en fed spejderaktivitet, fordi det kræver færdigheder og samarbejde. Spejdere i alle aldersgrupper kan bygge med rafter, det handler blot om at finde det rette niveau.

I vejledningens første del får du svar på, hvilke regler der gælder for raftebyggeri. I vejledningens anden del får du gode råd til, hvordan du bygger sikkert.

Regler for byggeri med rafter

I skal udpege en sikkerhedsansvarlig. Den sikkerhedsansvarlige har ansvar for at aktiviteten planlægges og gennemføres forsvarligt. Den sikkerhedsansvarlige skal være tilstede under hele byggeriet.

Der er ikke en formel uddannelse inden for pionerområdet, derfor er det ofte erfaring og fornuft, der definerer, hvad der er muligt og sikkert at bygge. Derfor er det vigtigt, at du som sikkerhedsansvarlig kender dine egne evner og ved, hvornår de ikke længere slår til.

Før I går i gang med et pionerprojekt, er der nogle ting du som sikkerhedsansvarlig skal være særlig opmærksom på.

Permanente konstruktioner:

Konstruktioner der opsættes i længere end 6 uger på den samme placering, kræver normalt godkendelse (byggetilladelse) fra kommunen.

Kompliceret byggeri:

Ved al raftebyggeri, hvor svigt potentielt kan være farligt for personer eller som bygges usædvanligt kompliceret, stort (mere end 50 m²) eller højt (flere etager).

Kommunen skal i disse tilfælde spørges, om gruppen skal søge byggetilladelse til det konkrete projekt.

Vurderingen af om raftekonstruktionen er ualmindelig høj, stort og/eller potentielt farlig, ligger altså i første omgang hos den eller de personer, der finder på og planlægger raftebyggeriet. Er man i tvivl, så spørger man selvfølgelig kommunen.

Sikkerhed i forbindelse med raftebyggeri

Her beskriver vi nogle af de vigtigste færdigheder, metoder og teknikker, der skal bruges, når man bygger med rafter.

Tovværk:

- Tjek at tovværket er i god stand. Rebet må ikke flosse eller være ved at knække.
- Overvej, hvilket tovværk du bruger. Sisal kan være fint til lejrpladsen og andre steder, hvor der ikke kræves en høj brudstyrke. Manillareb har en højere brudstyrke.
- Dit reb har en længere levetid, hvis du opbevarer det tørt, i skygge og kvejler det op uden, at det bliver snoet.

Besnøringer:

- Hold tovet stramt, når du binder en besnøring. Når man skal stramme til sidst kan man lave en bugt på tovet og træde i den, så man bruger sin vægt til at stramme med.
- Hav styr på de mest almindelige besnøringer. Vinkelbesnøringen bruges, når man sammenbinder to rafter, der kryder hinanden vinkelret. Ottetalsbesnøringen og sadelmagerbesnøringen bruges til at binde trebukke med. Krydsbesnøringen bruges, når man skal binde to rafter sammen i en spids vinkel.

Sikkerhed:

- Løft rigtigt. Løft med ret ryg og gå ned i knæ. Vær to eller flere om at bære de lange rafter. På denne måde er der også bedre styr på raften, end hvis du bærer den på midten.
- Kom sikkert ned. Hop eller spring aldrig ned fra pionerarbejdet, men kravl ned i stedet. Der er risiko for at forstuve en ankel eller brække et ben, når du lander fra et spring.
- Brug hjelm, når I arbejder i højden (to gange deltageres højde). Det gælder også dem, der færdes omkring byggeriet. Sørg for at binde værktøj fast til konstruktionen, så der ikke er nogen, der risikerer at få det i hovedet.
- Tag det roligt og vær forsigtige, når I tager pioneringsprojektet ned igen, så der ikke sker skader. Det er nemmest at nedbryde det i omvendt rækkefølge ift., hvordan det blev sat op.
- Når man bygger større projekter, er det vigtigt at bygge stabilt. For at få en firkant stabil, skal man lave et kryds i den. Dette kaldes trekantsprincippet.